

"חישבתי דרכי"

מאמר שבועי לבחורי ישיבות ואברכים

קבלת עול מלכות שמים

אם שמת לב, יש בראש השנה, קבלת עול מלכות באהבה עלינו, תדע לך, טמון בזה סוד עצום. אדם רוצה לקבל על עצמו קבלה, לא מזמן היה סקר כמה זמן מחזיק קבלה, תוצאות הסקר היו לא נעימות בכלל, הסיבה לכך כי קבלה היא נותנת תחושה של מוגבלות. מי שמקבל על עצמו עול מלכות שמים בצורה אמיתית, הקבלה תחזיק הרבה יותר בקלות, כי הלשון שלי, היא לא שלי! ולכן גם אני רוצה לדבר לשון הרע, אני לא יכול! רגש המוגבלות והנשלטות, מרגיש מי שלקחו לו משהו ששייך לו, אם זה לא שלו הוא לא ירגיש מוגבל, ולא נשלט. יש פסוק בשמות י"ט ה' - ועתה אֶם־שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. רש"י, ועתה - "אם עתה תקבלו עליכם יערב לכם מכאן ואילך שכל התחלות קשות" מכילתא ע"כ מה הכוונה כל ההתחלות קשות? פעם חשבתי שהכוונה הימים הראשונים של הזמן הראשון בישיבה, עד שהגעתי לישיבה, וראיתי שבתחילת השנה, יש שטייגען הכי גדול, אלא כל ההתחלות קשות הכוונה הקבלה של העול שזה קשה, אבל אם עשית את זה, מכאן ואילך הכל ירוץ לך, אפילו בלי לקבל קבלה.

הקבלת עול זה חונק!

אבל קבלת עול זה עם כל המחנק, עם כל התלות בבורא עולם! נכון מתעוררים אי אלו רגשות שלילים שאנחנו שומעים את המילה מחנק, אבל אני החלטתי שאני שייך רק לו. אני רק יכול לגלות לך בסוד, שיתעוררו לך עוד רגשות חוץ ממחנק, לדוגמא רגש הרוגע, רגש השלווה, רגש החיבור

נוהגים לומר בשם החזו"א, שמותר לבקש בקשות בראש השנה, כי יש בזה פן של המלכה, כי אם אני מבקש ממנו, סימן שהכל שלו, אבל מ"מ ברור שאלה שמבקשים, דומים הם, למי שמגיע לכבד את הנגיד

ביום חתונתו, ובאמצע החופה, באמצע הקראת הכתובה, הוא ניגש לחתן הנגיד, ולוחש באוזנו, "כבוד הנגיד, אל תשכח שמחר הראשון לחודש, ואני צריך לשלם שכירות ואין לי... ברור שמי שעושה את זה, לא התחיל להבין חתונה מהי. אבל לפעמים זה לא הבעיה, לפעמים הבעיה היא שהוא מפחד, שאם הוא לא יזכיר לנגיד את המצב הקשה שלו, אז הנגיד ישכח. יש בדיחה עצובה מאוד, אחד שאל את חברו, מה מברכים על המאכל הזה? ענה לו החבר: מברכים על זה בשקט, ומהר..

יש תופעה בראש השנה, שלא נעים לומר אבל יש כאלו שמנסים לעשות רושם על הקדוש ברוך הוא, אמנם, יש קבלות והתחזקות כמו שמובא על פת עכו"ם, שיש עניין לא לאכול בעשי"ת, אבל יש משהו מעבר, והוא ניסיון לעשות רושם, זה אותו חוסר אמון שאנחנו מוצאים בשאלה שנשאלת שוב ושוב, אולי בכל אופן אפשר לבקש בקשות בראש השנה?? זה אותו חוסר אמון, שאנחנו מוצאים בנתינת תשומת לב לקטע של נתנה תוקף, יותר מ"ובכן תן פחדך".

עיקר ראש השנה

כל הסיפור של יום הדין נשמע לי אגואיסטי, ואני יסביר! אני מרכז הסיפור בראש השנה, אני והשידוכים, והפרנסה, והחינוך ילדים והצרות שלי, הם מרכז הסיפור ביום זה??? אולי תפסיק לחשוב כל היום על עצמך? אולי יש פה יום, שכל העולם ממליך את המלך על העולם? אז נכון! יש דין ודנים על השידוכים ועל הפרנסה, ועל המשכנתא, ועל החברותא, אבל זה עיצמו של יום?? אולי נעשה קצת סדר. מה זה ראש השנה? יש נידון בחנוכה מה זה חנוכה? היה נס פח השמן, ונס ניצחון על היוונים, השאלה מה זה חנוכה? מה עיצומו של יום? האם נס פח השמן? או ניצחון על היוונים? בעל הנסים, שאומרים בתפילה, נראה שהנס הוא ניצחון במלחמה,

אותנו לביקור אצלו שבע ימים בסוכה להראות לנו שהוא אפילו אוהב אותנו וכו' יעויין בספרים. היו לי חברים שלא נרדמו בלילה בעשרת ימי תשובה... זה טוב לדעתכם? שיש לאנשים קושי בלהנות בחג, זה טוב לדעתכם? יכול להיות שטעינו בהעברת המסר לחניכים?

כמה בחורי ישיבה מחכים לאלול? כמה בחורים מצפים לזמן בו המלך בשדה? כמה בחורים מחכים לזמן בו יטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני השם????? אם יבוא מאן דהו ויאמר מה איכפת לי מחכים או לא, העיקר שיעשו את העבודה! צריך לשאול אותו שאלה פשוטה, כמה בחורים ואברכים היום עושים את העבודה? כמה מתקדמים באלול? משהו לא עובד בחיבור לאלול! משהו לא עובד בחיבור לראש השנה! משהו לא עובד בחיבור לרוחניות, משהו לא עובד בחיבור לקדוש ברוך הוא. סיבת הבעיה, כי באמת של הדברים השיטה הישנה נכונה, ופעם היא היתה עובדת, ולכן המשגיחים הצליחו לקרב את תלמידהם לאביהם שבשמים, אבל היום זה לא עובד! מה נשתנה פעם מהיום? שמעתי פעם ממשגיח שהעולם הישיבות של אירופה היה, כולו מלא באיומים וסכנות, מלחמת העולם בין המעצמות גרמה לגהינום לרדת לעולם הזה כפשוטו ממש, ולכן שיטת ההפחדה עבדה מצויין, אבל היום יש יצר הרע שמחייך לבחור חיוך מאוזן לאוזן בכל פינה ברחוב, וברגע שאתה מפחיד את החניך, עומדים לפניו שתי אופציות או ללכת למי שמחייך או למי שמחמיץ פנים. ברור שמחנך שלא מחמיץ פנים לתלמיד, הוא לא מחנך, אבל אסור שעיקר ההתנהלות של מחנך תלמיד יהיה בהפחדות ואיומים

עשרת ימי תשובה

חשבת פעם, למה אומרים עשרת ימי תשובה? הרי בראש השנה אסור להזכיר חטאים, ולא אומרים אבינו מלכנו חטאנו לפניך, למה עשר ימים? לכאורה זה רק שבע, כי תוריד גם את שבת שובה שלא מבקשים סליחה, אז למה קוראים לזה עשר ימי תשובה? יכול להיות שיש לנו טעות בסיסית בהבנה של המילה תשובה? יכול להיות שאנחנו לא מבינים שתשובה זה לשוב, למישהו שעזבנו אותו? בראש השנה אנחנו

זה המהות של חנוכה. ואילו בגמרא נראה, שהמהות של חנוכה זה נס פח השמן, אם כן לפי הגמרא, אם יבוא מישהו, ובהכנה לחנוכה ידבר כמה צריך לזכור את מלחמת חנוכה, הוא חוטא למטרה.

ראש השנה זה יום של דין! וספרי חיים ומתים פתוחים! ולכן לא לובשים בגדי יום טוב, ולכן גם לא אומרים הלל, אבל מאידך, ראש השנה זה גם יום מלוכה, הרמח"ל מסביר שיום דין זה תוצאה שנגזרת מיום המלוכה, בתורה קוראים לזה יום הזיכרון, יום תרועה. לא מוזכר הדין בתורה. השאלה מה זה עיצומו של יום? יום דין? או יום מלוכה? אני לא נכנס לזה, יש שיגידו שעיצומו של יום של ראש השנה זה יום דין, ויש שיאמרו יום המלוכה, מה שבטוח שאדם צריך להיות כנה עם עצמו, ולבדוק, עיצומו של יום אצלי, מה יגרום לי יותר להתקרב? אחרי שהגענו למסקנה שר"ה הוא גם יום דין וגם יום שממליכים את הקב"ה, האם היחס שלי לר"ה כיום דין גורם לי קירוב? ואילו יחס שלי לר"ה כיום מלוכה, גורם לי רפיון? אם זה כך, התשובה ברורה מה הוא צריך לעשות, וכן להיפך, מי שמרגיש שהמהלך של דגש על יום דין, זה יגרום לו פחד, והמתנה לסיום כל הימים הנוראים תרתי משמע, וכשיוצא יום כיפור הוא מרגיש הקלה עד הושענא רבה, שאז חוזר העניין המרגיז, ומיד בשמחת תורה הוא נרגע, העבודה שלו שונה.

ראש השנה מקרטע.

הנה לכולנו עולה הזיכרון של המשגיח המניף ידו אל על, בשאגה של אלול ימי רחמים והסליחות, עם פרצוף נזוף כמובן, ולכאורה הדבר פלא, משום שהמילים רחמים וסליחות במילון העברי משתייכים למדור מילות החמלה והאהבה וכו', ואילו הפנטומימה של המשפט הזה שייך לעולם אחר לגמרי! ואם בפנטומימה בלבד עסקינן, החרשתי. אבל הנושא הוא שבחוויה הפנימית של רבים וטובים מאיתנו, וכן, גם אני, אלול זה ביטוי מפחיד ביטוי שגורם לחלחלה ולאופ מתי זה יעבור! משהו פה התפקשש בדרך! אלול לא אמור להיות אויב! אלול אמור להיות הבשורה שנמצאת רק בדת היהודית שאפשר לבקש סליחה ממלך העולם, ולא רק שאפשר לבקש סליחה, אלא גם הוא סולח, ולא רק שהוא סולח אלא הוא גם מזמין

מתקרבים להשם, קונים דרכון למדינתו, נשבעים אמונים לחוקיו, מצביעים בקלפי את הפתק הקשור אליו, תשובה זה לא ההפך משאלה, אלא ההפך מהלך, כלומר מי שהלך, אחר כך הוא שב. תשובה זה לתקוע בשופר ולהגיד ולהודיע, היום הוא המלך על כל יושבי תבל, היש לך תשובה גדולה מזו? יה"ר שנזכה לשוב בתשובה אמיתית

טסט לראש השנה

לכל אלה שנשבר להם מהקבלות, אלה ששבעו כשלונות של קבלות, יש לי עצה בשבילכם, בואו נחליף את הקבלות לטסט לראש השנה. כל אוטו, פעם בשנה צריך לבוא למוסך, לבדוק שהכל תקין, בלמים, בולמים, כיוון פרונט, צמיגים, צלחות, וכו', אתה קורא כל יום קריאת שמע של שחרית מתוך סידור? פעם אחת בשנה תקרא מתוך הסידור לראות שאתה לא מפספס מילה, היו מקרים של כאלו שחסרו מילה בשגגה, שזה ממש לא נחשב לקריאת שמע, פעם בשנה תעבור שהכל בסדר. יש לך נסיעה פעם בשבוע למקום שהחברה בנסיעה מרכלים, אבל מה זה מרכלים? כמו המאסטרים שבתחום.. תחפש כיון נסיעה אחר. פעם בשנה תבדוק שרצועות התפילין שחורות כמו שצריך, פעם בשנה תבדוק שהעירוב השכונתי הוא באמת חולש על איפה שאתה מטלטל. פעם בשנה תבדוק שהמילים בתפילה יוצאות מהפה כמילה חתוכה, ולא כגנוחי וילולי...

ההבדלים בין קבלה/חיזוק להתחייבות אמיתית

יש מושג שנקרא קבלה ויש מושג שנקרא התחייבות ויש ביניהם כמה הבדלים

א קבלה זה עם אינטרס {מישהו חולה, מלחמה, יום דין, מישהו תקוע בשידוכים} התחייבות זה נובע מהכרה ורצון

ב קבלה זה רק אם אני רוצה, זה המלצה.

ג קבלה, אם נפלת פעם אחת אז נגמר הסיפור

ידוע השאלה למה במעמד הר סיני כפה עליהם הר כגיגית, הרי עם ישראל אמרו נעשה ונשמע? אז הגמרא עונה על תשובה עיי"ש. אפשר על דרך הדרש

לתרץ בסיפור. מסופר פעם על חסיד סאטמער שנסע בכביש 6 ולידו ישב חבר ליטאי ליצן, בשלב מסויים היה משטרה באיזור, הליטאי החל ללעוג לנהג איך הוא מתחיל לנהוג לפי כללי המדינה הציונית, תוך שהוא מטיף לסאטמער ציונים אה? תראה איך אתה מציית להם נוסע על 90 קמ"ש, חגור כחוק המדינה, ממש ציוני למופת... בשלב מסויים המשטרה נכנסה במחלף ונעלמה מהאופק, באותו רגע הנהג שלנו העיף את החגורה בהתרסה והתחיל ליסוע על 160 תוך שהוא מדבר בפלאפון. עד כאן הסיפור. עכשיו אני שואל אותך, האם כשהנהג נסע כחוק לפי הכללים, זה גרם לו לאהבה יתירה למדינה ולחוקיה, או לשנאה נוספת על השנאה הקיימת זה מכבר?? התשובה ברורה! כל עוד אתה לא בוחר בשלטון ששולט עליך, אתה לא תתחבר. בשביל ליצור קשר בין משלט לנשלט, צריך בחירה של הנשלט! נו בסדר. הבנתי למה היה צריך שעם ישראל יגיד נעשה ונשמע, אבל למה כפה עליהם הר כגיגית? בגלל שאין אפשרות ליצור שום מערכת קשרים אמיתית בלי מחוייבות מאה אחוז! אי אפשר להתחתן עם מישהו ולהיות מחוייב לנישואין ב%99 זה פשוט לא יעבוד. שאנחנו מקבלים קבלה אנחנו מתחייבים להקדוש ברוך הוא ב%99. צריך להבין ההבדל בין %99 למאה, הוא הרבה יותר מאשר ההבדל בין %99 ל %98 מה שיוצר את הקשר זה האחוז האחרון של המחוייבות! יבוא מאן דהו ויאמר, הכל טוב הכל יפה, איך אני יכו להבטיח מאה אחוז? אני יודע שאני יפול! אני מכיר את עצמי, אין מצב שאני יחזיק. צודק אתה בשר ודם, ובורא האדם מכיר את היצור הקרוי בשר ודם, ויש לו יצר הרע, ושבע יפול צדיק וכו' אבל במחוייבות שלך אתה בוחר צד! אני מצהיר אני עבד של השם! אני כעת מתחייב לא לחטוא לעולם ועד בלי כוכביות, בלי סוגריים, אם חלילה תיפול, תקום ותעשה תשובה. לסיכום קבלה, זה לא מציאותי א{ כי אם יש פשלה אז נגמר הקבלה, וקיי"ל כי אין צדיק אשר יעשה טוב בארץ ולא יחטא. ב{ קבלה זה בונס, בונס לא יוצר קשר, שמעתי פעם מאחד המחנכים שאמר, אין קשר בלי קשר. ג{ קבלה כשמה כן היא, לקבל, אני מקבל אתה נותן, אין קבלות חינם. התחייבות זה בלי אינטרס התחייבות זה לשם הקשר, היו ששאלו, עדיין זה

לאו דווקא, והיו שתירצו, שלפני בריאת העולם לא היו בעלי בחירה, לכן היה שייך לומר את המילה מלך. וזה גם מעוגן בלשון, יש מילה בלשון הקודש "להמליך אותו עלינו" אבל אין מילה בלשון הקודש "להמשיל אותו עלינו" כי מושל זה בכוח. בכל אופן מלכות זו הספירה התחתונה ביותר ולכן חודש האיתנים מתחיל במלכות שאנחנו ממליכים את השם יתברך, כמה מרגש שמבינים את זה.. לפי זה מובן גם למה תוקעים בשופר בראש השנה, כי כתוב בזהר שאומרים כל יום לפני תפילת מנחה, קטע הנקרא פתח אליהו, כתוב שמה כל איבר בגוף כנגד איזה ספירה זה, זרוע ימין חסד, זרוע שמאל גבורה וכו' ועל ספירת מלכות כתוב "פה" ושופר תוקעים בפה, אף על פי שהברכה היא לשמוע קול שופר, מ"מ קול השופר יוצא מהפה.

שנזכה כולנו לשנה טובה

לתרומות הארות והערות, וכן לקבלת העלון במייל
wyhkmt@gmail.com

אינטרס, ליצור קשר עם השם, זה גם אינטרס, מה ההבדל בין אינטרס של לברוח מגהינום לבין אינטרס לרצות להיות בקשר עם השם? התשובה לזה שהחזון איש אומר שמה שכתוב בתורה ובחרת בחיים, זה דווקא. כלומר הסיבה שלא כתוב ובחרת ברע, כי אין כזה דבר! יש כזה דבר להעדיף רע, יש כזה דבר להתאוות לרע! אבל לבחור רע? לרצות רע? אין במציאות כזה דבר.

למה מרן הגר"ק זצ"ל לא התמודד עם הנסיונות שלי?

כולנו יודעים שכתוב כי אין צדיק אשר יעשה טוב בארץ ולא יחטא, אז גם לצדיקים יש נסיונות, אבל גם אני וגם אתה יודע שלר' חיים לא היה את הנסיונות שיש לנו, אז מה? התשובה היא שיש מושג שנקרא מקום! בידי לשים את עצמי במקום מסוים, במילים אחרות אני יכול לבחור מה יהיו 99% מהנסיונות שלי. אם אני אברך כולל, ברור שגרמתי לשלל סוגי נסיונות להיות לא רלוונטים עבורי, אם אני לא מחפש חברים, ברור שנסיון הלשון הרע שלי ירד פלאים, אז כל אחד צריך לחשוב מה טוב לו, אבל ברור שבידנו הבחירה לאיזה סוג נסיון יהיה לנו.

מלכות

לא שאנחנו באמת מבינים, ולא באמת יודעים מהו ראש השנה על פי קבלה, אבל מותר לנו קצת לשמוע ולהתבסס, ראש השנה הוא יום של המלכה, בספירות הקבלה, הספירה הכי נמוכה היא מלכות. על פי המקובלים, בראש השנה מסתלקת מלכות השם מהעולם, ועל ידי התפילות של עם ישראל והתקיעות, המלכות מתחדשת מחדש בעולם, והגר"א מביא את המשפט אין מלך בלא עם, המובא בפרקי דרבי אליעזר, {יש גירסאות שהפרד"א אומר הפוך, מ"מ מובא ברבינו בחיי ובגר"א} שעל ידי ההמלכה שלנו במקום שהקב"ה יהיה מושל, הוא ניהיה מלך. אם כי בפיוט אדון עולם {המיוחס לרבי שלמה אבן גבירול ויש שייחסו אותו לרב שרירא גאון ויש שפקפקו ביחס השיר לרבנים הנ"ל} כתוב אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא, רואים שיש מלך בלא עם? היו שתירצו, ואמרו, שבאדון עולם שכתוב "מלך" זה